

POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

POHJOIS-POHJANMAAN HUOLTOVARMUUDEN JA KOKONAISTURVALLISUUDEN TOIMEENPANOSUUNNITELMA 2024-2025

Kommenttien yhteenveto ja vastineet

Käsittely: maakuntahallitus 11.03.2024

Saapuneiden palautteiden lukumäärät: 12

Jäsenkunnat: 9

Muut pyydetyt: 3

SISÄLLYSLUETTELO

SAATTEEKSI	3
KUNTIEN KOMMENTIT.....	4
Haapaveden kaupunki	4
Iin kunta	6
Kuusamon kaupunki	7
Kuusamon kaupunki	8
Limingan kunta	9
Pyhäjoen kunta	10
Pyhäjärven kaupunki	11
Pyhännän kunta.....	12
Pyhännän kunta/ Pyhännän Vesi Oy	13
Raahen kaupunki	14
Muut saadut kommentit	16
Aluehallintovirasto.....	16
Oulun kauppakamari	16
Pohjois-Pohjanmaan ely-keskus	17

SAATTEEKSI

Turvallisuus ja huoltovarmuus ovat nousseet alueiden elinvoimaisuuden näkökulmasta uudeksi kysymykseksi. Muuttunut geopolitiikka ja turvallisuustilanne edellyttävät huoltovarmuuteen ja kokonaisturvallisuuteen liittyvien asioiden tarkastelua. Pohjois-Pohjamaan maakuntaohjelman painopistevalinnoissa on yhtymäpintoja kokonaisturvallisuuteen ja huoltovarmuuteen ja tällä toimeenpanosuunnitelmalla kirkastetaan aluekehittämisen keinoja ja välineitä.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta edistävän toimeenpanosuunnitelmaluonnos laadittiin syyskaudella 2023 ja valmisteluprosessi toteutettiin alueen sidosryhmiä osallistavalla tavalla. Toimeenpanosuunnitelmaluonnosta on esitelty Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristössä 22.8.23 ja yhteistyöryhmässä 28.9.23 sekä maakuntahallituksessa 18.10.23, kuntajohtajille ja kuntien puheenjohtajistolle 6.11.23.

Jäsenkunnilta ja valmistelun sparrausryhmän jäseniltä on pyydetty kommentteja helmikuussa 2024 ja näitä saatiin yhteensä 13 kappaletta.

KUNTIEN KOMMENTIT

Haapaveden kaupunki

- Suomen kokonaisturvallisuuden tilanne on heikentynyt muuttuneen geopoliittisen tilanteen takia. Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman laatimiselle on näin ollen tilausta. Toimeenpanosuunnitelman aikajänne (2024–2025) on kuitenkin liian lyhyt laajan suunnitelman toteuttamiseksi. Toimeenpanosuunnitelmassa tulisi tunnistaa pitemmän aikavälin kehittämistarpeet.
- Toimeenpanosuunnitelmassa tulisi lisäksi olla resurssit, joilla toimeenpanoa konkreettisesti tuetaan.
- Tilannekuvassa ja alueellisissa vahvuuksissa tulisi tunnistaa laajan maakunnan erilaiset alueet ja niiden toisistaan poikkeavat ominaisuudet.

vastine

→ Suunnitelmaan kirjattuja teemoja otetaan huomioon myös pidemmän aikajänteen suunnitelmissa, esimerkiksi loppuvuodesta 2024 alkavassa maakuntaohjelmavalmistelussa vuosille 2026–2029, Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmätyössä sekä Pohjois-Pohjanmaan tavoiteltava aluerakenne 2050-työssä. Toimeenpanosuunnitelma kattaa nimensä mukaisesti maakuntaohjelman aikajänteen puitteissa toimeenpantavia kokonaisuuksia. Ei toimenpiteitä.

→ Suunnitelmaa toimeenpannaan kohdentamalla resursseja ohjelmaperusteisen kehittämisen suuntaviivojen mukaisesti (EU- ja kansalliset resurssit, kansallinen ja EU:n aluekehitysrahoitus, muu julkinen ja yksityinen rahoitus) sekä vaikuttamistyön kautta, luomalla kehityksen edellytyksiä maankäytön suunnittelulla. Rahoituslähteet määräytyvät toimialan ja hankkeen mukaan. Myöntövaltuusasiat MYR. Ei toimenpiteitä.

OK, kirjataan tilannekuvaan:
”Maakunnan erilainen ja

- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta kohdennettuja toimenpiteitä tulisi kohdistaa Oulun ulkopuolisille alueilla, joiden TKI-toiminnan taso on matala ja tarvitsee tukea kehittyäkseen.
- Toimeenpanosuunnitelmassa tulisi tunnistaa lisäksi kuntien rooli valmiussuunnittelussa ja varautumisessa ja tukea kuntia ao. asioissa.
- Yhteistyön osalta tulisi kokonaisuutena lisätä maakuntaliiton kuntalähtöistä toimintaa ja yhteyttä kuntiin.

Haapaveden kaupungin investointipotentiaali vihreässä siirtymässä on noin 2,9 mrd. euroa. Kaupunkiin on suunnitteilla maakuntaohjelmassa tunnistettu kärkihanke, NordFuelin biojalostamo, sekä uutena suunnittelu on aloitettu Liquid Windin e-metanolitehtaasta, joka tuottaisi uusiutuvaa metanolia meriliikenteeseen. Maakuntaohjelman kärkihankkeen edistäminen tulisi lisätä myös toimeenpanosuunnitelmaan. Kaupungin alueelle on lisäksi suunnitteilla noin 200 tuulivoimalaa sekä aurinkoenergiapuisto

profiloitunut väestö-, elinkeino- ja osaamisrakenne pehmentää talouden heilahteluja sekä lisää kriisinkestävyyttä.

→ OK, lisätään TKI ”Introkalvoon” omaksi kohdaksi: *”Maakunnassa edistetään myös keskusseudunkunnan ulkopuolisten yritysten osallisuutta innovaatioverkostoissa alueellisten toimialarakenteiden mahdollistamissa puitteissa.”*

→ OK. Lisätään kohtaan Elinkeinoelämän huoltovarmuus ja toimintakyky/varautuminen ja puolustus toimenpiteeksi: *”Tuetaan kuntia valmiussuunnittelussa ja varautumisessa. Edellyttää tiivistä yhteistyötä eri viranomaisten, poliittisten päättäjien, elinkeinoelämän ja 3. sektorin kanssa sekä ennakointia.”*

→ On maakuntaliiton toiminnan ydintä ja lakisääteinen tehtävä. Kuntayhteyttä kehitetään liittyen mm. pohjoisen ohjelman toimeenpanoon ja maakuntajohtajan kuntakierroksiin. Ei toimenpiteitä.

→ OK. Lisätään yleiskirjauksena Elinkeinoelämän huoltovarmuus ja toimintakyky / energia-ala *”Maakuntaohjelman 2022–2025 kärkihankkeiden edistäminen.”*

lin kunta

- Vesihuollon toimintavarmuuden tukemiseksi ohjelmaan tulee lisätä valmisteilla olevan Pohjois-Suomen vesihuoltostrategian toimenpiteet. Strategiatyö on vielä kesken, mutta prosessin aikana on tunnistettu useita keskeisiä toimenpiteitä huoltovarmuuden osalta.
- Pohjoisen muuttunut geopoliittinen tilanne ja Suomen Nato-jäsenyys vahvistavat tarvetta kehittää liikennejärjestelmän huolto- ja toimintavarmuutta, ja erityisesti maayhteyttä Ruotsiin ja Norjaan. Liikenteen ja logistiikan osalta ohjelmassa vahvemmin tulee huomioida tuoreissa Pohjoisen liikennestrategiassa sekä Oulun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa tunnistetut keskeiset toimenpiteet:
 - Kehitetään TEN-T-ydinverkkokäytävän pohjoisimpia yhteysvälejä
 - Kehitetään valtateitä 4 ja 29, erityisesti Oulu–Kemi välillä
 - Toteutetaan Tampere–Oulu–Tornio-ratavälin nopeustasoa ja välityskykyä parantavat toimenpiteet, erityisesti Ylivieska–Oulu-välillä.
 - Laaditaan selvitys kansainvälisten tavaraliikenneyhteyksien kehittämisen mahdollisuuksista
 - Edistetään rajat ylittävän henkilöjunaliikenteen kehittymistä Suomen ja Ruotsin välille
 - Kehitetään pohjoismaisen liikennejärjestelmäyhteistyön toimintamalleja mm. kriisinkestävyyden näkökulmasta.
- Tienpidon alhainen rahoitus haastaa teollisuuden kuljetusten tarpeita vastaavan alemman tieverkon ylläpidon mm. puukuljetusten osalta. Myös vihreän siirtymän energiahankkeet ovat riippuvaisia alemman tieverkon toimivuudesta mm. tuulivoimaloiden rakentamisen osalta.

→ OK, lisätään ko. kohtaan kirjaus: ”Pohjois-Suomen vesihuoltostrategian toimeenpanon edistäminen.”

Kehitetään pohjoismaisen liikennejärjestelmäyhteistyön toimintamalleja mm. kriisinkestävyyden näkökulmasta → OK, tämä kirjaus lisätään toimenpiteisiin. Muutoin otetaan huomioon mm. alkaneessa maakunnan liikennejärjestelmätyössä.

→ OK, lisätään seuraava toimenpide: ”Edistetään vähäliikenteiseen tieverkon ylläpitoa mm. kotimaisen ja hajautetusti tuotetun bioenergian, puunsaannin sekä maatalouden toimivuuden turvaamiseksi.”

Kuusamon kaupunki

- Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelma vuosille 2024–2025 on tarkoituksenmukainen ja siinä on lähtökohtaisesti tekijöitä, jotka tukevat koko Pohjois-Pohjanmaan kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta. Suunnitelmassa keskitytään TKI-toiminnan kehittämiseen, elinkeinoelämän ja toimialojen kehittämiseen sekä ihmisten sujuvaan arkeen ja arjen turvaan. Painopisteet ovat perusteltuja.
- Suunnitelman toimeenpanossa on tärkeää, että yhteistyöhön otetaan mukaan laajasti eri toimijoita. Kuntien ja yritysten yhteistyön kehittäminen häiriötilanteisiin varautumisessa on tärkeää. Yhteisen huoltovarmuuden suunnittelussa tulee kuntien ja elinkeinoelämän lisäksi olla mukana eri alojen viranomaiset (raja, PV, hyvinvointialueet ml. pela, AVI, Elyja poliisi). Kriisien hallintaan on hyvä varautua eri toimijoiden välillä tehtäviin ennakoiviin sopimuksiin, joissa esim. vastuita ja kustannusjakoa on ennakolta mietittyjä sovittu. Keskeistä yhteistyössä on tiedon jakaminen. Viestinnän kokonaiskoordinaatioon tulisi panostaa.
- Kuusamon kaupungin näkökulmasta huoltovarmuus tarkoittaa ennen kaikkea sen kuntalaisten turvallisuutta ja selviytymistä kriisin keskellä. Kuusamon osalta huoltovarmuuden tärkeyttä korostaa sen sijainti valtavyölien ulkopuolella itärajan tuntumassa. Sen vuoksi on tärkeää energian, polttoaineiden ja elintarvikkeiden logistinen varmuus, alueella olevat varastot sekä alueen oma tuotanto energian ja elintarvikkeiden osalta.
- Sähköenergian huoltovarmuus tarkoittaa sähköverkon hyvää kunnossapitoa, erilaisia varmuusvarastoja ja reitityksiä. Varavoimakoneiden hankinta kriittisiin toimintoihin on keskeistä. Luonnoksessa on hyvä ehdotus verkon ulkopuolisten energiaratkaisujen kehittämisestä ja tutkimuksesta. Myös paikallisen energian tuotantoratkaisujen tukeminen ja tulevaisuudessa myös sähköenergian varastointiratkaisut on kannatettavaa.
- Logistiikan merkitys alueelle on keskeinen turvallisuustekijä, kriisitilanteissa kuntalaisten elintarvikehuollossa kannattaa pyrkiä tukeutumaan kauppaketjujen elintarvikelogistiikkaan. Paikallisen elinkeinoelämän toiminnan varmistaminen kriisitilanteissa varmistaa myös alueen asukkaiden toimintakykyä. Luonnoksen ehdotus pohjoisen alueen yhteisistä varmuusvarastoista (ml. lääkehuolto) on kannatettavaa.
- Tietoliikenteen toimintavarmuuden turvaaminen ja varmistustoimet ovat tärkeitä.
- Suunnitelmassa kriisinkestävyttä lisäävinä toimenpiteinä mainitaan, että tuetaan ja kehitetään uusiutuvaa energiatuotantoa, -siirtoa ja -varastointia koskevia innovatiivisia ratkaisuja. Tältä osin varsin laeva kirjaus

→ OK. Merkitään tiedoksi.

Ok, lisätään johdantoon, viimeinen kohta: *”Keskeistä yhteistyössä on tiedon jakaminen sekä viestinnällinen kokonaiskoordinaatio.”*

→ OK. Lisätään logistisen varmuuden edistäminen toimenpiteisiin.

→ OK, ei sisällä varsinaisia muutosesityksiä.

→ OK, ei muutosesityksiä.

→OK, kirjataan. Lisätään toimialojen huoltovarmuutta lisääviä toimenpiteitä/ digitalisaatio ja tietoliikenne kohtaan: *”Varaudutaan toimimaan tietoliikenneyhteyksien häiriötilanteissa.”*

<p>on vakavasti ristiriidassa sen tosiasian kanssa, että Pohjois-Pohjanmaan liiton energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan parhaillaan viranomaislausunnolla oleva ehdotus aineistoiheen käytännössä estää uusiutuvan energian tuotannon Koillismaalla, mikäli ehdotusta ei muuteta. Huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden kannalta olisi suotavaa palauttaa kaavavalmistelu tasolle, joka on maakuntakaavan ohjausvaikutuksen kannalta riittävä - eli mahdollistava ja sisältää Tuuli-sijainnohjausmallissa myös mukana olleet ehkä- ja ei-alueet sellaisina, että ne voidaan tutkia tarkemmin yleiskaavoituksessa.</p>	<p>→ OK, merkitään tiedoksi. Liittyy vaihe- ja maakuntakaavaprosessiin. Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Kuusamon kaupunki</p> <p>Kuusamon kaupungin kommentit Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman luonnokseen.</p> <p>Kaupungin näkökulmasta huoltovarmuus tarkoittaa ennen kaikkea sen kuntalaisten turvallisuutta ja selviytymistä kriisin keskellä. Kuusamon osalta huoltovarmuuden tärkeyttä korostaa sen sijainti valtavyöhykkeen ulkopuolella itärajan tuntumassa. Sen vuoksi on tärkeää energian, polttoaineiden ja elintarvikkeiden logistinen varmuus, alueella olevat varastot sekä alueen oma tuotanto energian ja elintarvikkeiden osalta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnoksessa on oikein korostettu paikallisen energiatalouden, maatalouden ja elintarviketeollisuuden kehittämistarpeet • Logistiikan merkitys alueelle on keskeinen turvallisuustekijä, kriisitilanteissa kuntalaisten elintarvikehuollossa kannattaa pyrkiä tukeutumaan kauppaketjujen elintarvikelogistiikkaan • Sähköenergian huoltovarmuus tarkoittaa sähköverkon hyvää kunnossapitoa, erilaisia varmuusvarastoja ja reitityksiä. Varavoimakoneiden hankinta kriittisiin toimintoihin on keskeistä. Luonnoksessa on hyvä ehdotus verkon ulkopuolisten energiaratkaisujen kehittämisestä ja tutkimuksesta. Myös paikallisen energian tuotantoratkaisujen tukeminen ja tulevaisuudessa myös sähköenergian varastointiratkaisut on kannatettavaa. • Paikallisen elinkeinoelämän toiminnan varmistaminen kriisitilanteissa varmistaa myös alueen asukkaiden toimintakykyä <ul style="list-style-type: none"> • Kuntien ja yritysten yhteistyön kehittäminen häiriötilanteisiin varautumisessa on tärkeää, • Luonnoksen ehdotus pohjoisen alueen yhteisistä varmuusvarastoista (ml. lääkehuolto) on kannatettavaa, • Tietoliikenteen toimintavarmuuden turvaaminen ja varmistustoimet ovat tärkeitä. Tärkeää on myös varautua toimimaan niin, ettei tietoliikenneyhteyksiä ole. • Yhteisen huoltovarmuuden suunnittelussa tulee kuntien ja elinkeinoelämän lisäksi olla mukana eri alojen viranomaiset (raja, PV, hyvinvointialueet ml. pela, AVI, Ely ja poliisi) • Kriisien hallintaan on hyvä varautua eri toimijoiden välillä tehtäviin ennakoiviin sopimuksiin, joissa esim. vastuita ja kustannusjakoa on ennakolta mietitty ja sovittu. 	<p>→ Ok</p> <p>→ merkitään tiedoksi</p> <p>→ merkitään tiedoksi</p> <p>→ merkitään tiedoksi</p> <p>→ Ok, merkitään ko. kohtaan toimenpiteeksi.</p> <p>→ OK, täydennetään johdannon viimeistä kohtaa.</p> <p>→ Ok, merkitään tiedoksi.</p>

Limingan kunta

Limingan kunta toteaa toimeenpanosuunnitelmasta seuraavaa:

Huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden suunnitelma on laaja ja kattaa varsin hyvin eri osa-alueet. Kansallisesti tarkasteltuna Pohjois-Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla ei ole erillistä varautumisen ja turvallisuuden harjoittelukeskusta, jossa eri viranomaiset, kansalaiset ja järjestöt voisivat harjoitella kustannustehokkaasti ja turvallisesti.

Pääkaupunkiseudulla, Santahaminassa on yhteinen harjoittelualue poliisille, aluepelastukselle sekä puolustusvoimille. Vastaavasti Tampereella on poliisiammattikorkeakoulu sekä valmiit ympäristöt poliisin tarpeiden mukaisesti harjoitteisiin. Kuopiossa on pelastusopisto, joka tarjoaa mahdollisuuden pelastustoimen harjoitteluun itäisessä Suomessa. Porissa on erillinen Länsi-Suomen pelastusharjoitusalue ja turvallisuuskeskus, joka mahdollistaa niin yritysten, kansalaisten kuin viranomaisten asianmukaisen harjoittelun.

Ainut maantieteellinen alue missä ei ole mahdollista harjoitteluun miltään osin on Pohjois-pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Oulun kaupunkiseutu on kasvava alue ja seudulle tarvitaan erillinen, asianmukainen harjoitusympäristö viranomaisten, yritysten, järjestöjen ja kansalaisten varautumisen harjoitteluun sekä erilaisten turvallisuuteen liittyvien järjestelmien, koneiden ja laitteiden sekä teknologioiden testaaminen.

Limingan kunta on selvittänyt viranomaisten ja puolustusvoimien kanssa varautumisen ja harjoittelun tarpeita, sisältöjä ja määriä. Lisäksi olemme neuvotelleet OAMK:n ja Yliopiston edustajien kanssa osaamisen kehittämisen ja koulutuksen tarpeista. On käynyt ilmi, että tarve harjoitus- ja testialueelle ja -ympäristölle on olemassa.

Limingan kunta esittää, että Ruutikankaan ampumaurheilukeskuksen yhteyteen suunnitteilla oleva Pohjois-Suomen varautumis- ja harjoittelukeskus huomioidaan toimeenpanosuunnitelmassa.

→ OK, lisätään toimenpiteeksi:
”Edistetään Ruutikankaan ampumaurheilukeskuksen yhteyteen suunnitteilla olevan Pohjois-Suomen varautumis- ja harjoittelukeskuksen toteutumista.”

Pyhäjoen kunta

- toimeenpanosuunnitelma antaa hyvän lisän huomioitavaksi kuntien omissa valmiussuunnitelmissa
- Pyhäjoen kunta pitää esityksen vahvuutena, että siinä on nostettu kriisinkestävyydestä huolehtiminen tärkeäksi osaksi normaalia kuntien ja maakuntien toimintaa
- suunnitelmaa voisi vielä täydentää lisäämällä energia-alan kriisinkestävyyden uusiutuvan energiatuotannon rinnalle (mm. ydinvoima)

elinkeinoelämän huoltovarmuutta ja toimintakykyä koskevassa osiossa voisi kirjata selkeämmin näkyviin, että kriisitilanteissa tulee varmistaa myös alueen yritystoiminnalle tärkeä vienti.

→ ei muutosesitystä, ei toimenpiteitä

→ ei sisällä muutosesitystä, ei toimenpiteitä

→ kriisinkestävyyden näkökulmasta uusiutuva energiatuotanto toimeenpanosuunnitelman aikajänteellä keskeisin, ei toimenpiteitä

→ OK, lisätään Elinkeinoelämän huoltovarmuus ja toimintakyky ”introdiaan” omaksi kohdaksi:
”Maakunnassa tulee varmistaa alueen yritystoiminnan viennin edellytykset.”

Pyhäjärven kaupunki

- Tilannekuvan osalta merkittävä asia on *maakunnan eri osien erilaisuus ja eriytyvä kehitys*, joilla on vaikutusta myös huoltovarmuuteen ja kriisinkestävyyteen.
- Alueellisena vahvuutena mm. huoltovarmuuden kannalta tulisi mainita erikseen maakunnan vahva rooli energiantuotannossa.
- Kriisinkestävyyttä ja huoltovarmuutta lisäävät toimenpiteet energia-alan, elintarvike- ja vesihuollon sekä varautumisen ja puolustuksen osalta on valittu hyvin. Liikenteen ja logistiikan osalta tulisi TEN-T-verkoston rooli nostaa erikseen esille omalla kirjauksella. Maanteistä E75 on todetusti maamme huoltovarmuuden selkäranka, jonka kehittäminen tulee olla poikkileikkaavasti esillä.
- Terveystieteiden osalta on vaikea perustella, ettei maantieteellisesti laaja sote-palveluverkko olisi huoltovarmuuden ja kriisinkestävyyden kannalta keskeisessä roolissa. Paljon parjatut sote-tilojen seinät muodostavat elintärkeän valmiustilanteiden fyysisen verkon osan, jota romuttamalla samalla romutetaan maakuntamme kokonaisturvallisuuden infraa. Sotetilojen ja niissä tuotettujen palvelujen merkitys pitää tulla esille myös tässä toimeenpanosuunnitelmassa.

→ OK, kirjataan tilannekuvaan:
"Maakunnan erilainen ja profiloitunut väestö-, elinkeino- ja osaamisrakenne pehmentää talouden heilahteluja sekä lisää kriisinkestävyyttä.

→ OK, kirjataan alueellisena vahvuutena *"Pohjois-Pohjanmaalla on vahva rooli päästöttömässä energiajärjestelmässä"*

→ OK, Kohtaan Elinkeinoelämän huoltovarmuus ja toimintakyky/Liikenne ja logistiikka kirjataan *"Eurooppalaista TEN-T ydinverkkokäytävää edustavat pääradan kaksoisraideosuus ja VT4 kehittäminen priorisoidaan kansallisen huoltovarmuuden ja pohjoisen kilpailukyvyyn vahvistamisen pääinvestoinneiksi erityisesti pohjoisimpien yhteysvälien osalta."*

→ OK, Lisätään Terveystechnologia ja terveydenhuolto -kohtaan *"Turvataan muuttuvassa palveluverkossa alueellisesti kattavat sotetilat sekä -palvelut"*

Pyhännän kunta

Muutama kommentti Pyhännän suunnalta:

- puhtaan veden saatavuuden varmistaminen,
- elintarviketeollisuuden kasvun edistäminen,

- uusiutuvan energian potentiaalin maksimaalinen hyödyntäminen,
- energian ja ravinteiden talteenotto kiertotalouden avulla ja sen hyödyntäminen paikallisesti

- verkostoituminen ja tiedolla johtamisen edistäminen sekä päällekkäisyyksien poistaminen.

- resurssiviisaat ratkaisut,

→Ok, merkitään tiedoksi
→Ok, täydennetty tältä osin.

→Sisältyy kirjaukseen ” pilotoidaan bio- ja kiertotalouden uusia toimintamalleja ja -kehittämiskäytäntöjä”.

→Ok, johdantoon lisätty kirjaus:
”Keskeistä yhteistyössä on tiedon jakaminen sekä viestinnällinen kokonaiskoordinaatio.”

→Kyllä, tätä tavoitellaan maakunnan ilmastotiekartan toimeenpanossa.

Pyhännän kunta/ Pyhännän Vesi Oy

Pitkäkankaan vesihuoltohanke on valtakunnallisesti merkittävä huoltovarmuuden vuoksi. Pyhännällä on valtakunnallisesti tärkeä elintarviketeollisuutta, jotka toimittavat mittavasti jo tällä hetkellä monille sote-alueille mm. valmisaterioita. Ilman vettä ei ole valmisaterioita ym.

Pyhännän Vesi Oy on suunnitellut uutta veden ottamoita Pitkäkankaalle, josta Pyhännän kunnan asukkaat, elintarviketeollisuus ja naapurikuntien vesihuolto yhtiöt saavat hyvää pohjavettä toimitettavaksi asiakkailleen.

Huoltovarmuushan on ymmärtääkseni juuri sitä, että ympäri valtakuntaa mm. ruokahuolto toimii.

Pitkäkankaan vedenottamo on alkua seuraaville vedenottamoille tulevaisuudessa, hankkeella turvataan vesihuoltoa maakunnallisesti pitkälle tulevaisuuteen.

→merkitään tiedoksi

Raahen kaupunki

Kriisinkestävyyttä lisääviä toimenpiteitä energia-ala

- Kuntien tietoverkkojen kytkeminen jo olemassa olevaan valtion TUVE-verkkoon parantaisi kyberturvallisuutta kunnissa.

Elintarvike- ja vesihuolto

- Vesilaitosten ja vesipumppaamojen sähkögeneraattoreiden polttoainetarpeet on turvattava sähkönjakelun pitkissä keskeytyksissä. Varautuminen ja puolustus

- Alueen kuntia ja muita kriittisiä organisaatioita varten luodaan kyberturvallisuusyritysten pooli, jossa olevat yritykset ovat turvallisia käyttää, ja ne ovat auditoituja ja turvallisuusselvitettyjä.

- Tuetaan kotimaisen drone- lennokkien teolliseen valmistamiseen tähtävää hanketta.

Liikenne & logistiikka

Sähköautojen latausverkoston kehittäminen pääreiteille ja alueellisiin terminaaleihin. Latausasemien sähkösaannin varmistaminen akkukonteilla tms. sähkökatkojen varalta.

→Ok, sisältyy kirjaukseen: tuetaan kyberkriittisen infran kehittämistä ja tutkimusta

→ OK. Kirjataan toimenpiteeksi "Elinkeinoelämän huoltovarmuus ja toimintakyky" osioon ko. kohtaan: "Vesilaitosten ja vesipumppaamojen sähkögeneraattoreiden polttoainetarpeiden turvaaminen".

→merkitään tiedoksi, sisältyy kirjaukseen "Tuetaan kyberturvallisuusalan toimijoiden yhteistyötä."

→Ok, lisätään kohtaan: "Edistetään drone- ja robottialan koulutusta sekä kotimaisten drone-lennokkien teollista valmistamista."

→Ok, kirjataan toimenpiteeksi ko. kohtaan seuraavasti: "Edistetään sähköautojen latausverkoston kehittämistä pääväylille ja alueellisiin terminaaleihin. Latausasemien sähkösaannin varmistaminen akkukonteilla tms. sähkökatkosten varalta."

<p>energia-ala Sähköautojen latausverkoston kehittäminen pääreiteille ja alueellisiin terminaaleihin. Latausasemien sähkösaannin varmistaminen akkukonteilla tms. sähkökatkojen varalta.</p> <p>elintarvike- ja vesihuolto Vesilaitosten ja -yhtiöiden polttoainetarpeet ja -jakelu sähkögeneraattoreita varten on turvattava kriisitilanteita varten. toistoa.</p> <p>digitalisaatio ja tietoliikenne Kokonaisturvallisuus otetaan huomioon kaikissa digitalisaation tai tietoliikenteen hankkeissa. Tuetaan kuntia Virve 2.0 -hankinnoissa, kun siirrytään vanhasta Virve-verkosta uuteen laajakaista Virveen.</p> <p>ihmisten sujuva ja turvallinen arki toimenpiteet järjestetään lisää yhteiskuntaa läpileikkaavia harjoituksia.</p> <p>yhteistyö Edistetään varautumista ja edistetään kokonaisturvallisuutta harjoituksissa ja yhteistyössä maakunnassa ja pohjoiskalotin alueella.</p>	<p>→Ok, kirjataan ” Edistetään sähköautojen latausverkoston kehittämistä pääväylille ja alueellisiin terminaaleihin. Latausasemien sähkösaannin varmistaminen akkukonteilla tms. sähkökatkosten varalta.”</p> <p>→ kirjataan vaan toimenpiteeksi ”Elinkeinoelämän huoltovarmuus ja toimintakyky” osioon ko. kohtaan: ”Vesilaitosten ja vesipumppaamojen sähkögeneraattoreiden polttoainetarpeiden turvaaminen”.</p> <p>Kansallinen asia. Ei toimeenpanosuunnitelman tasoinen. Ei toimenpiteitä.</p> <p>→Ok. Lisätään harjoitus. <i>Kansalaisten, kuntien, seurakuntien, yritysten, yhteisöjen ja kolmannen sektorin huoltovarmuusosaamisen ja harjoitusten lisääminen</i></p> <p>→merkitään tiedoksi.</p>
--	---

Muut saadut kommentit	
<p>Aluehallintovirasto</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan toimeenpanosuunnitelma on rakenteellisesti toimiva kokonaisuus. Pohjois-Suomen aluehallintoviraston näkökulmasta siinä käsitellään varautumiseen ja siihen liittyvän huoltovarmuuden keskeisiä asiakokonaisuuksia. Aluehallintovirastolla oli kutsuttu edustus suunnitelman valmistelutyössä, mikä mahdollisti kommentoinnin jo työn edetessä. Suunnitelman eduksi onkin todettava valmistelun laaja-alaisuus ja yhteensovittaminen eri toimialojen ja toimijoiden kesken.</p> <p>Toimeenpanosuunnitelma vastaa periaatteiltaan aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten strategiaa 2024–2027, jonka painopistealueet ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lisäämme elinvoimaa - turvaamme varautumista ja kokonaisturvallisuutta - toteutamme kestäväää ja puhdasta siirtymää - turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. <p>Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan toimintasuunnitelmassa asetetut tavoitteet edistävät myös alueellisen varautumisen ja siihen liittyvän huoltovarmuuden tavoitteita ja elinvoimaa. Aluehallintoviraston lausunnon oletuksena on, että toimintasuunnitelman strategiaa tukevat alasuunnitelmat laaditaan tarvittaessa tai toimeenpanon yhteydessä. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto arvioi omalta osaltaan mahdollisuutta edistää suunnitelman toimeenpanoa oman strategiansa ja tehtävien puitteissa.</p>	<p>→ Merkitään tiedoksi</p>
<p>Oulun kauppakamari</p> <p>Olemme saaneet olla tiiviisti mukana Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman vuosille 2024-2025 tekemisissä työpajojen ja kokoontumisten kautta. Osallistaminen sidosryhmien kanssa on ollut laajaa, ja sen myötä lukuisat näkökulmat ovat tulleet huomioiduksi suunnitelmassa.</p> <p>Meillä ei ole tarvetta lisätä tai korjata kirjattuja asioita.</p>	<p>→merkitään tiedoksi</p>

Pohjois-Pohjanmaan ely-keskus

Luonnokseen ei sinällään kommentoitavaa. Lähinnä kiinnostaa sitten tuo varsinainen toimeenpano ja sen realisoituminen viimeiseenkin toimijaan saakka!

→merkitään tiedoksi